

Kohti ekohyvintivaltiota.

Eija Vinnari – Tampereen yliopisto

KOHTI ILMASTOBUDJETOINTIA

16.2.2021

1.

Miksi kunta tarvitsee ilmastobudjetin?

Budjetoinnin pääedut

Korostaa kaupungin ilmasto-
tavoitteiden tärkeyttä ja saa
eri toiminnot työskentelemään
hiilipäästöjen vähentämiseksi

Konkretisoi
ilmastotavoitteet
vuosittaisiksi päästökatoiksi
ja auttaa siten seuraamaan
tavoitteen toteutumista

Auttaa valitsemaan ja
jakamaan määrärahoja
päästövähennystoimenpiteille
sekä tekemään
ilmastotoimille osoitetut
varat näkyviksi

Auttaa seuraamaan
edistymistä ja vastaamaan
nopeasti nouseviin
haasteisiin

Osoittaa, kuka
kaupunkiorganisaatiossa
on vastuussa toimenpiteistä
ja tuloksista

Lisää läpinäkyvyyttä ja
parantaa ilmastoasioista
viestintää kuntalaisille

2.

Esimerkkejä Pohjoismaista

Oslo

Kuva: Alexander Ottesen, CC by 2.0

[Lue lisää Oslon kaupungin verkkosivuilta.](#)

- Oslo otti ilmastobudjetoinnin käyttöön **ensimmäisenä maailmassa** vuonna 2016.
- Ilmastobudjetti on **täysin integroitu** kaupungin vuotuisen talousarvioon. Ilmastotavoitteet esitetään jopa ennen talouslukuja.
- Oslon ilmastobudjetti asettaa vuotuisille **hiilipäästöille ylärajan** ja esittää laajan kirjon **toimenpiteitä**, joiden avulla kaupunki aikoo saavuttaa ilmastotavoitteensa.
- Oslo on jo nyt **saavuttanut merkittäviä päästövähennyksiä** matkallaan kohti hiilineutraaliutta vuonna 2030.

Tampere

Kuva: M62, CC by 2.5

Tutustu Tampereen kaupungin talousarvioon 2021.

- Tampere otti **ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina** käyttöön ilmastobudjetin vuonna 2019.
- Tampereen ilmastobudjetti asettaa **yläraajat eri sektoreiden hiilidioksidipäästöille vuosien 2020 ja 2030 välillä.**
- Oslon esimerkkiä seuraten Tampere on hiilineutraaliustiekartassaan listannut 37 **toimenpidekokonaisuutta, lukuisia suoritusindikaattoreita, aikavälitavoitteita ja niiden budjettivaikutuksia.**
- Tampereen kaupungin mukaan useat päästövähennystoimet ovat taloudellisesti kannattavia ja päästöjä vähentämällä **voidaan saada aikaan jopa kustannussäästöjä.**

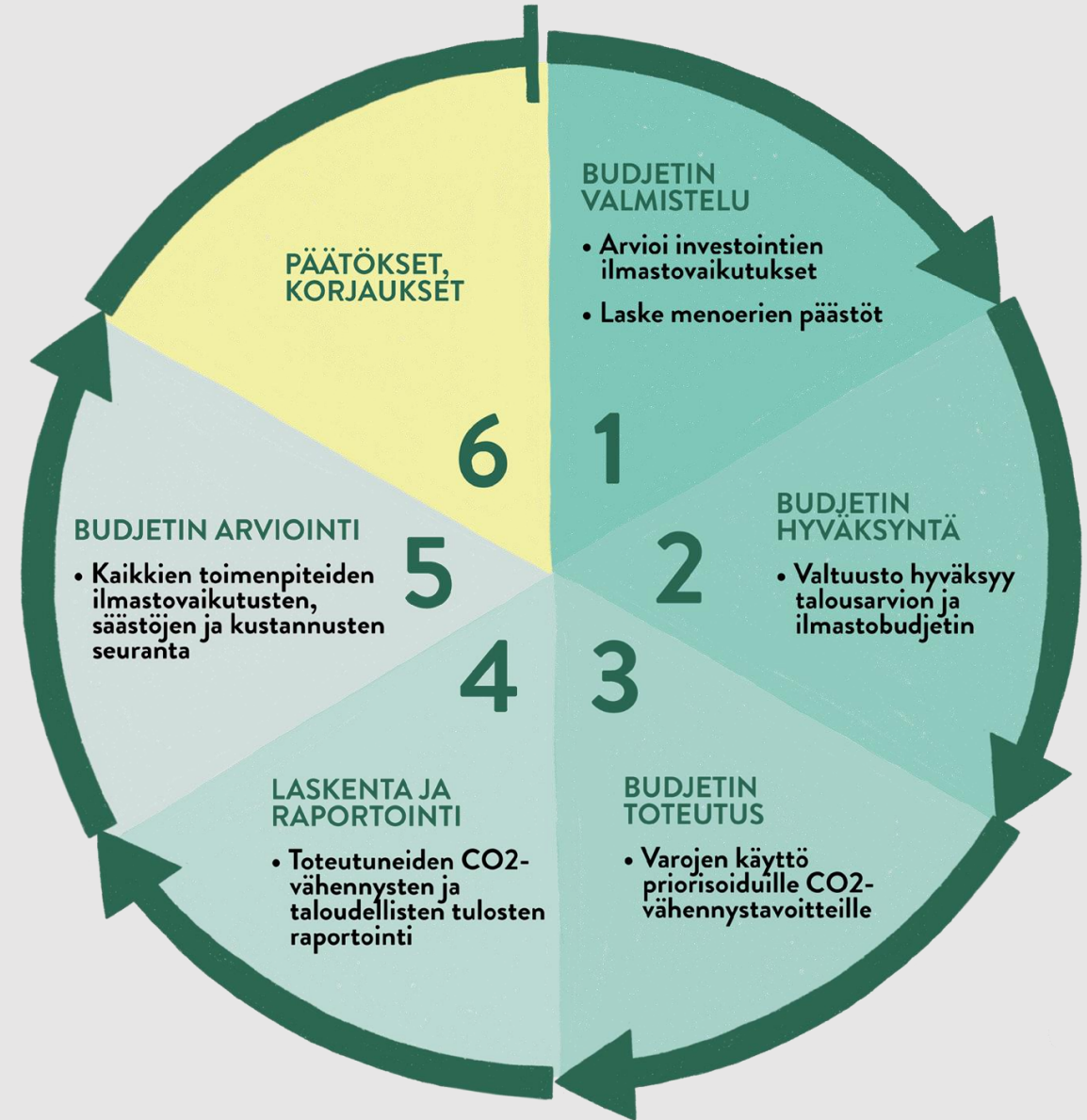
3.

Kaupungin ilmastotavoitteet osana talousarvioprosessia

Kuntien budjetointisykli koostuu useasta toisiinsa kytköksissä olevasta prosessista. Kaupungin strategisista CO₂-päästötavoitteista lähtien ilmastotavoitteet ovat mukana jokaisessa vaiheessa.

Strateginen suunnittelu

Poliittinen tahtotila: CO₂-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraalius tavoitteiksi. Sektorikohtaiset päästövähennystavoitteet, toimenpiteet.

4. Miten ilmastobudjetti otetaan käyttöön?

VALMISTELE ILMASTOBUDJETTI: Määrittele toimenpiteiden vaatimat resurssit

1

Aseta strategiset ilmastotavoitteet

2

Tunnista CO₂-päästöjä eniten aiheuttavat toiminnot

3

Aseta päästösektoreille vähennystavoitteet

Määrittele toimenpiteiden vaatimat resurssit

- Arvioidut kustannukset ja rahoituslähde
- Vastuu toteutuksesta ja tulosten raportoinnista

4

5.

Onnistumisen edellytykset

Kansainvälisistä budjetoituuudistuksista saatujen kokemusten perusteella voidaan esittää lista onnistumisen edellytyksistä (*"suosi"*) ja esteistä (*"vältä"*).

SUOSI NÄITÄ

Hanki ajatukselle poliittinen tuki

Luo yhteistyösuhteita eri toimintojen välille

Seuraa edistymistä säännöllisesti osastoittain ja tee tulokset läpinäkyviksi

Varmista, että tietojärjestelmistä saa laadukasta tietoa oikeaan aikaan

Testaa ilmastobudjetoinnin toimivuutta pilottihankkeilla

Ilmastobudjetointi on pelkkä tekninen laskentaharjoitus

Ilmastoasioita hoidetaan hallinnollisissa siiloissa

Ilmastotoimien vastuutahot ovat määrittelemättä

Ilmastobudjetoinnin kehittämiseen ei ole tarpeeksi aikaa ja resursseja

Liian paljon indikaattoreita, jotka monimutkaistavat budjetointia

VÄLTÄ NÄITÄ

Kiitos!

Kysyttävää? Ota rohkeasti yhteyttä.

eija.vinnari@tuni.fi
www.ecowelfare.fi